

ستاد مرکزی اعتکاف
المقر المركزي لأعتكاف
Central Headquarters of
Itikaf

معاونت هنر، رسانه و فضای مجازی ستاد مرکزی اعتکاف- ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شیوه نامه فعالیت های رسانه ای و تولیدات فضای مجازی

معاونت هنر، رسانه و فضای مجازی

ستاد مرکزی اعتکاف-۱۴۰۱

[www. itikaf.ir](http://www.itikaf.ir)

مقدمه:

عصر حاضر، عصر اطلاعات، رسانه و روایت ها نام گرفته است و فناوری های نوین ارتباطی به صورت گسترده در دسترس و مورد استفاده عموم مردم قرار گرفته است. در این هنگامه، پیام آوران و راویان برای بازنمایی واقعیات تلاش می کنند و هر روایت و پیامی بتواند بیشترین تأثیرگذاری را داشته باشد میتواند توجه مردم را به سمت خود جلب کند و در نتیجه رفتار آنها را بر اساس اهداف خویش شکل دهد. یکی از کارکردهای رسانه، آموزش، تبلیغ و ترویج پیام های دینی است و می توان از این بستر برای نشر معارف دین مبین اسلام، معنویت و اخلاق و مبانی و تعالیم اعتکاف و ارتباط با خدا استفاده کرد.

در متن پیش رو در نظر داریم تا با ارائه سرفصل های آموزشی و محتوایی برنامه های رسانه ای و فضای مجازی ستاد اعتکاف را تشریح نموده و جهت اجرایی سازی در ستاد اعتکاف استان ها پیشنهاداتی را مطرح و بستری مناسب برای دریافت این تعالیم دینی را در فضای مجازی و رسانه ای ایجاد کنیم.

اهداف فعالیت رسانه ای منطبق بر سند راهبردی ستاد اعتکاف:

- ✓ معرفی اعتکاف و مبانی آن به عنوان فناوری تولید عمل صالح با تکیه بر ایمان معتکفین
- ✓ معرفی سبک زندگی اسلامی در سایه مبانی اعتکاف و ارزش‌های دینی
- ✓ تبیین الگوی صحیح خانواده در اسلام
- ✓ ولایتمداری بر اساس مبانی اعتکاف
- ✓ استفاده از ابزار رسانه برای ترویج معنویت و اخلاق در جامعه

اقدامات پیشنهادی در حوزه فعالیت های رسانه ای و فضای مجازی:

۱- برگزاری دوره آموزش کنشگری رسانه ای و فضای مجازی ویژه خادمین و فعالین رسانه ای ستادهای اعتکاف (سرفصل دوره ها و جدول راهنمای برگزاری به پیوست می باشد*)
۲- برگزاری نشست خبری و مطبوعاتی مسئول ستاد اعتکاف استان و اعلام برنامه های مراسم معنوی اعتکاف (یک هفته قبل از برگزاری مراسم اعتکاف)
۳- هماهنگی و برگزاری جلسه با رئیس مرکز صداوسیما استان جهت پوشش خبری و پخش ویژه برنامه های ایام اعتکاف از شبکه های استانی
۴- دعوت از فعالین رسانه ای و فضای مجازی برای شرکت در مراسم اعتکاف و حضور به عنوان معتکف و خادم رسانه ای در طول سه روز مراسم اعتکاف و تسهیل شرایط حضور این عزیزان (به صورت منسجم از طریق هماهنگی با خانه مطبوعات استان ها)
۵- برگزاری مراسم اعتکاف ویژه فعالین رسانه و فضای مجازی و اختصاص فضایی در مساجد برای حضور این عزیزان با هدف تجربه ادب زیست دینی معتکفین (از طریق اداره کل فرهنگ و ارشاد استان و سازمان تبلیغات و فراخوان و ثبت نام از فعالین فضای مجازی قابل پیگیری می باشد)
۶- تولید محتوای رسانه ای جهت انتشار در ایام برگزاری مراسم اعتکاف (توضیحات به پیوست*)

قبل از مراسم اعتکاف

چین برگزاری مراسم اعتکاف

۱- راه اندازی ستاد خبری مراسم اعتکاف با هدف تولید و انتشار اخبار اعتکاف و دعوت از رسانه ها و مدیریت حضور رسانه ها برای پوشش مراسم اعتکاف

۲- هماهنگی با صداوسیما مرکز استان جهت انعکاس مراسم معنوی اعتکاف با اولویت حضور نوجوانان و جوانان دهه هشتادی و تمایل نسل جوان به دینداری

۳- راه اندازی و به روز رسانی کانال و سایت ستاد اعتکاف استان و انعکاس منظم و متوالی گزارش های تصویری و خبری از برگزاری مراسم اعتکاف در مساجد و بازنشر در شبکه های اجتماعی مطرح استان

بعد از مراسم اعتکاف

۱- جمع آوری مستندات رسانه ای اعم از فیلم و عکس و خاطرات معتکفین جهت شرکت در هفتمین جشنواره سراسری اعتکاف کشور (ثبت اثر از طریق سایت itikaf.ir)

۲- تهیه گزارش جامع مراسم اعتکاف در استان در گفتگو با مسئول ستاد و انعکاس در رسانه ها

۳- ایجاد شبکه و تداوم ارتباط با معتکفین در فضای مجازی و عضویت آن ها در کانال ستاد اعتکاف

فرم و محتوای پیشنهادی تولیدات رسانه ای ستاد اعتکاف:

۱. تولید عکس نوشته متناسب با موضوعات معنویت، آرامش، اعتکاف و ارتباط با معبود (در این مورد استفاده از منابع موثق و خاطرات علما و بخصوص علما، بزرگان و اساتید اخلاق هر استان توصیه می‌شود)

✓ مشارکت با دفتر نهاد رهبری و بسیج دانشجویی جهت انتشار در بستر دانشجویی
✓ مشارکت با انجمن ها و تشکل های دانش آموزی جهت انتشار در بستر دانش آموزی

۲. طراحی پوستر و اینفوگرافیک متناسب با حال و هوای معنوی اعتکاف و عبادات و ارائه دستورالعمل‌هایی برای ماه رجب

۳. برگزاری پویش های اعتکافی همچون پویش "آخرین اعتکاف من" که عاشقان اعتکاف همزمان با ایام البیض، تصاویر خاطره انگیز خود از آخرین اعتکافی که شرکت کرده‌اند را با هشتگ "آخرین اعتکاف من" در فضای مجازی منتشر کنند.

۴. تولید پادکست از زندگی و خاطرات معنوی علما و مومنین و اساتید اخلاق استان ها

۵. همراهی و هماهنگی کانال‌های پرمخاطب در انتشار محتواهای تولیدی

۶. تولید یک مستند کوتاه تلویزیونی از شور و نشاط جوانان برای حضور در مراسم اعتکاف

۷. معرفی کتب مرتبط در حوزه اعتکاف به صورت پوستر، موشن پوستر، موشن گرافیک و

۸. راه اندازی واحد تاریخ شفاهی مراسم اعتکاف در استان ها با همکاری دفتر تاریخ شفاهی حوزه هنری انقلاب اسلامی (توضیحات به پیوست*)

شبکه‌سازی و انتشار تولیدات:

مهمترین بازوی هر مجموعه رسانه‌ای و مهترین بخش بعد از تولید یک محصول رسانه‌ای رسیدن آن محصول به جامعه هدف و انتشار محصول می‌باشد. هدف اصلی تولید یک محصول دیده شدن آن است لذا می‌بایست یک شبکه انتشار قوی و هدفمند را طراحی کرد. بستر نشر اصلی می‌تواند بر اساس نوع مخاطب پیام‌رسان‌های داخلی و یا شبکه‌های اجتماعی انتخاب گردد.

جهت ایجاد هم‌افزایی و تعامل برخی از شبکه‌های انتشار محتوایی در استان‌ها را معرفی می‌نماییم.

دفاتر استانی سازمان فضای مجازی سراج	قرارگاه فضای مجازی سازمان بسیج
تشکل‌های رسانه‌ای فعال در سازمان تبلیغات اسلامی استان‌ها و دفاتر استانی خبرگزاری مهر	مجمع ناشران دیجیتال اسلامی (اداره فرهنگ و ارشاد)

ثبت تاریخ شفاهی اعتکاف:

تاریخ شفاهی یکی از شیوه‌های پژوهش در تاریخ است که به شرح و شناسایی وقایع، رویدادها و حوادث تاریخی بر اساس دیده‌ها، شنیده‌ها و عملکرد شاهدان، ناظران و فعالان آن ماجراها می‌پردازد.

یکی از نقاط مغفول مانده در سال‌های پس از انقلاب ثبت تاریخ شفاهی رویدادهای ایمانی و بخصوص مراسم اعتکاف در استان‌ها می‌باشد که با همین هدف دفتر تاریخ شفاهی اعتکاف در ستاد مرکزی اعتکاف راه اندازی شده است که به منظور پیاده سازی این مهم دستورالعمل ثبت تاریخ شفاهی اعتکاف استان‌ها در ادامه تقدیم می‌گردد.

پیشنهادهای مربوط به ثبت تاریخ شفاهی اعتکاف در دو بخش ارائه می‌شود؛

بخش اول: جمع‌آوری اطلاعات از امسال به بعد

بخش دوم: جمع‌آوری اطلاعات سال‌های گذشته

بخش اول:

۱. ثبت آمار متقاضیان (با هدف بررسی ظرفیت برای سال‌های آینده)
۲. ثبت آمار معتکفین (به تفکیک سن، جنسیت، گروه‌های خاص: طلاب، دانش‌آموزی، دانشجویی، معلولین، زندانی‌ها و ...)
۳. ثبت آمار دست‌اندرکاران اداری و اجرایی اداری شامل: ستاد مرکزی استان، شهرستان. ستاد خبری، ستاد فرهنگی و ...
۴. ثبت نهادها و سازمان‌های مشارکت‌کننده: حوزه‌های علمیه، شهرداری، دانشکده علوم پزشکی و ...
۵. ثبت آمار و نام مساجد محل برگزاری با ظرفیت معتکفین و ویژگی‌های خاص. مثال: گسترش، بازسازی یا نوسازی مسجد با هدف افزایش ظرفیت.
۶. مراحل آماده‌سازی مسجد: انتخاب مسجد، چگونگی جلب مشارکت یا داوطلب شدن هیات امنای مسجد یا سابقه برگزاری اعتکاف، مراحل فیزیکی مانند نظافت محیط، فرش و ...
۷. ثبت برنامه‌ها: برنامه‌های مشترک یا ابلاغی ستاد مرکزی اعتکاف یا استان‌ها و برنامه‌های ویژه شهر، روستا، محله، مسجد و ...
۸. ثبت افراد مدعو: سخنران، مداح و ... (ثبت اسامی و اشاره به استقبال و بازخورد)
۹. آرشیو گزارش‌های متنوع (جراید، نشریات، خاطرات و ...) و تصویری (فیلم و عکس)، گزارشات مردمی (بازخوردها، پیشنهادات، انتقادات شفاهی و کتبی)

بخش دوم:

۱. جمع‌آوری تمام آمار به تفکیک سال برگزاری اعتکاف (مشابه بخش اول)
۲. مصاحبه حضوری، تلفنی، متنی با دست‌اندرکاران برگزاری اعتکاف در سال‌های گذشته

نمونه سوالات مصاحبه:

- __ از چه زمانی، چگونه و از چه طریقی با اعتکاف آشنا شدید؟
- __ اولین افرادی که اعتکاف در استان شما را برگزار کردند چه کسانی بودند و در گفتگو با این افراد خاطرات آنها ثبت شود.
- __ اولین بار چه زمانی و چگونه و کجا معتکف شدید؟
- __ همکاری و مشارکت در برگزاری اعتکاف از چه زمانی و چگونه و در چه بستر و قسمتی شکل گرفت؟
- __ سوالات بعدی بسته به نوع همکاری متفاوت است ولی در هر زمینه‌ای این موارد در نظر گرفته شود: تاریخ‌ها، اماکن، مراحل کار، استثناها و موارد خاص، جزئیات (امکانات: ظروف، سفره، دارو، بهداشتی، دمپایی، کاغذ و ...، تجهیزات: صوتی، تصویری و ...، وسایل نقلیه برای جابجایی وسایل، غذا، ایاب و ذهاب مدعوین و خادمین و ...)

سرفصل دوره ها و کارگاه های آموزشی:

به منظور تسهیل در برگزاری دوره های آموزشی واحد رسانه و فضای مجازی ستاد اعتکاف استان ها، نظر به نیازسنجی صورت گرفته در حوزه آموزش مهارت های کاربردی رسانه ای و فضای مجازی با محوریت معنویت و اخلاق در ایام مراسم معنوی اعتکاف، دوره ها و کارگاه های آموزشی ویژه خادمین رسانه ای ستادهای اعتکاف استان ها با پیشنهاد مدرس و استاد دوره معرفی می گردد. شایان ذکر است که ایجاد بستر مناسب برگزاری دوره (مجازی یا حضوری) و دعوت و تامین نیازهای مدرس برعهده ستادهای اعتکاف استان ها می باشد.

شماره تماس	مدرس دوره	عنوان دوره آموزشی
۰۹۱۹۵۸۸۸۸۵۷	محمد حسن صدراپی عارف (سردبیر خبرگزاری حوزه)	- سوژه یابی رسانه ای با محوریت اعتکاف - آداب زیست و رفتار دینی در فضای مجازی
۰۹۱۲۲۵۱۱۷۸۰	امیر حسامی نژاد (عکاس آئینی)	نشانه ها و معنا در عکاسی آئینی
۰۹۱۲۰۸۱۳۰۳۶	سید عباس موسوی (مدیر صفحه طلبه مهندس و فعال فضای مجازی)	تولید محتوای دینی در فضای مجازی
۰۹۱۹۴۵۱۸۸۷۶	محسن صابری (مستندساز)	تولید محتوای ویدیویی با موبایل
۰۹۱۰۹۹۷۷۹۶۰	حجت الاسلام عباس صالحی (مدرس فضای مجازی)	دوره های سواد رسانه - سواد فضای مجازی - تولیدات رسانه ای موبایلی

معرفی سایت ستاد مرکزی اعتکاف:

سایت ستاد مرکزی اعتکاف به نشانی www.itikaf.ir به عنوان درگاه اصلی ستاد مرکزی اعتکاف از بخش های گوناگونی همچون پرتال اصلاص رسانی و اخبار ستاد اعتکاف، محل ثبت نام و اطلاع رسانی جشنواره سراسری اعتکاف، محل ثبت نام خادمین اعتکاف، بانک فیلم، صوت، عکس اعتکاف و همچنین بخش های دیگری همچون بانک کتاب اعتکاف تشکیل شده است.

